

Tigre de Paper; quan el llibre esdevé una obra d'art crítica (i en català)

L'editorial manresana ja té quatre anys i mig de vida i porta publicats un total de trenta-quatre llibres

Arnau Carné i Marc Garcés amb les novetats que presentaran per Sant Jordi | AFT

"Per a nosaltres la literatura no pot estar d'esquenes a la realitat social que vivim, que és, en definitiva, la que marca el nostre pensament i la nostra consciència". Així és com comença a explicar Marc Garcés -un dels tres membres que formen Tigre de Paper- com va néixer aquesta editorial que es va fundar a Manresa el setembre del 2011 i que té la seva seu a l'Associació Cultural Batzac (Plaça Gispert, 4). De fet van ser els seus dos companys Arnau Carné i Simón Vázquez els que van engendrar el projecte amb l'objectiu de poder editar el que ells anomenen llibre polític. És a dir, un tipus de literatura, tal com explica Garcés, "que influeix en el pensament de la gent, i que ajuda a prendre consciència a través de la crítica social i la denúncia del sistema".

El nom Tigre de Paper, doncs, no és casual. "Vam donar un altre sentit a una cita de Mao Tse-tung, que deia que l'imperialisme era un tigre de paper: que podia semblar molt ferotge però que realment era fràgil com el paper", exposa Garcés: "nosaltres vam donar la volta a aquesta cita i el que volem dir amb el nom de l'editorial és que del paper en volem fer un tigre que rugeixi amb força i sacsegi el món editorial català".

Veient que aquest món estava ocupat per grans grups editorials "que només es preocupen per oferir la literatura que té un lloc al mercat sense tenir en compte criteris de qualitat", comenta Garcés, Tigre de paper va néixer com una alternativa, oferint llibres crítics i de denúncia, però

des d'una vessant narrativa: "nosaltres pensem que és possible passar-ho bé llegint, tot mantenint viva la consciència política", expressen els tres socis, que van decidir que l'empresa esdevingués cooperativa: "som tres treballadors que tenim el nostre sou i qualsevol benefici que hi hagi algun dia el reinvertirem amb l'empresa perquè segueixi creixent amb la voluntat d'arribar cada cop més lluny i aportar més obres crítiques i de qualitat per enfortir la literatura catalana". I quan diuen qualitat no es refereixen només a la literària -que també-, sinó que van més enllà: "cuidem molt les edicions i procurem fer dels llibres una obra d'art", diuen, posant de manifest que "les grans editorials tracten els llibres com si fossin objectes que es compren, es llegeixen ràpidament i s'obliden": "per nosaltres els llibres són obres d'art que s'han de tractar com a tals des del principi fins el final", apunten, convençuts.

Sabent que seria difícil fer-se un lloc en el mercat editorial català -"no sabíem quina acollida podrien tenir els nostres llibres", expliquen -, Carné, Vázquez i Garcés van començar a prendre contacte amb altres petites editorials que tinguessin un *modus operandi* semblant al seu, tot impulsant diversos projectes "per ajudar a reflotar tot aquest món que ha anat apareixent en aquests últims anys". És per això que col·laboren amb l'Espai Contrabandos, situat a Barcelona, i que és un projecte obert que acull segells editorials diversos amb la finalitat de visibilitzar i promoure l'edició independent que, sota el paraigua de pensament crític, genera llibres que són eines per a l'activisme cultural. A través d'aquest espai, les editorials que en formen part organitzen diverses activitats, com presentacions de llibres, debats, seminaris, sopars literaris i, una campanya d'activisme cultural que anomenen "Cultiu de llibres". En aquesta, els diversos membres de les editorials es desplacen un cop al mes a diferents punts de Barcelona -sobretot a parades de metro i d'autobús- i regalen a la gent llibres que ells mateixos han editat, amb l'objectiu d'impulsar la lectura i el pensament crític.

Un altre exemple de cooperativisme per part de Tigre de Paper és la seva incorporació a l'Associació d'editorials independents "Llegir en català", en la qual creen projectes que ajuden a difondre millor els llibres de totes les que en formen part, amb l'objectiu de sumar forces de manera cooperativa, tot guanyant visibilitat i contribuint a enfortir el sector.

Impulsors de la Fira Literal

Per si no fos poc i a banda dels projectes col·lectius dels quals formen part, l'editorial manresana va impulsar, l'any passat, -juntament amb quatre editorials més- la Fira Literal de Barcelona (Fira d'Idees i Llibres Radicals), un espai on s'ajunten editorials, llibreries, escriptors i lectors per compartir i discutir sobre el món actual amb la voluntat de transformar-lo. La Literal, que enguany es durà a terme durant els dies 13, 14 i 15 de maig al complex fabril Fabra i Coats, en aquesta edició comptarà amb la presència d'Svetlana Aleksiévitx, Premi Nobel de Literatura el 2015, així com també amb diverses actuacions musicals i teatrals.

Cada cop més coneguda

"Editem una mitjana de deu llibres l'any, però això no vol dir que n'haguem editat deu cada any, sinó que la nostra activitat ha anat *in crescendo*", exposa Garcés, que comenta que "hem anat notant que la gent ens coneix més i les llibreries s'interessen més per nosaltres a partir de fer els projectes conjunts amb les altres editorials". I és ben cert: la quantitat de llibres que han anat editant els manresans any rere any no ha fet més que augmentar. Quan van començar, el 2011, van treure 3 llibres; el 2012, 4; el 2013 en van editar 5, una quantitat que es va gairebé duplicar el 2014, moment en el qual van publicar 8 llibres. Aquest 2015 la xifra va ascendir a 10 i pel 2016 tenen previst editar-ne un total d'11.

De fet, molts d'ells ja gaudeixen d'una segona edició i alguns, fins i tot, d'una tercera, com és el cas d'"En defensa d'Afrodita", un llibre que pretén ser un càntic col·lectiu a unes noves formes de relacionar-se de les persones: unes formes lliures i no coercitives on la llibertat sexual sigui la garant de la construcció de la persona nova en una nova societat.

El club del llibre

Els fundadors de Tigre de Paper tenen un tret que els fa peculiars, i és que van fundar el seu propi club del llibre. Les persones que en formen part són una colla de subscriptors que han pres el compromís de comprar tots els llibres que publiqui l'editorial, "amb la condició que com a màxim n'hauran d'adquirir 10", diu Garcés. Així doncs, quan ells treuen un llibre l'envien per correu postal als més de 250 subscriptors que de moment tenen, sense despeses d'enviament i amb un 15% de descompte. En el cas d'aquest 2016, que publicaran un total d'11 llibres, n'hi haurà un que els subscriptors podran comprar si volen, perquè el compromís és de comprar-ne 10 com a màxim cada any. "No s'ha de pagar cap quota", exposa Garcés, que afegeix que "aquestes subscripcions ens ajuden molt perquè cada cop que traiem un llibre sabem que ja en vendrem 250 segur".

Novetats per Sant Jordi

Tigre de Paper tindrà parada, per Sant Jordi, tan a Manresa com a Barcelona. En el cas de la capital del Bages el seu estand estarà situat al Passeig Pere III (entre Sant Domènec i Crist Rei) i s'hi mostraran -i vendran, és clar!- els quatre llibres més nous que han editat (tots publicats durant el mes de març), així com també els sis llibres que van veure la llum el segon semestre del 2015.

Les novetats són "Els estralls de la memòria", un llibre del valencià Jaume Rausell que explica com es va viure, en un indret específic del País Valencià, com es va viure la Guerra Civil Espanyola. Amb un vocabulari precís, acurat i acadèmic alhora que popular, mostra un país socialment antiquat, moralment polaritzat i econòmicament empobrit. Una societat que s'esquinçava, en la qual acabarien matant-se els uns als altres i que acabaria amb una dinàmica històrica imparabile i impossible de reconduir. Rausell, doncs, transporta al lector a un drama que va existir les ferides del qual, malgrat el temps, encara supuren.

Un altre dels llibres de recent publicació és "Déu no perdona les verges", de Musa Abdel-Muti Issa, que és el tercer d'una trilogia que l'editorial manresana va anar traient durant els anys 2013 ("Kafer Enas") i 2015 ("Nablus en flames"), i que parla de la història i la realitat política i social de Palestina, tot descrivint amb detall l'evolució d'una societat condicionada per l'ocupació israeliana i per les contradiccions internes; amb els seus debats, els seus sofriments, les seves alegries i la seva lluita.

"Alè de taronja sencera", de Cesk Freixas, serà una altra de les novetats. De fet, la que es vendrà per Sant Jordi ja en serà la segona edició: la primera va gaudir d'una gran acollida i amb només quinze dies se'n van vendre tots els exemplars. "Alè de taronja sencera" és el segon llibre de Freixas que publica l'editorial manresana (el primer va ser "Paraules per a Gaeta"), en el qual l'autor recull diversos poemes seus per, tal com ell afirma, "tornar-nos a reafirmar en la idea que respirar, que viure, significa no deixar mai d'obrir horitzons".

La darrera nova publicació de l'editorial serà "La claveguera marró", de Roger Suso. Un assaig que parla del grup terrorista neonazi alemany NSU i de com l'Estat alemany va encobrir els seus assassinats i actes de delinqüència, a través d'un viatge per tota la història recent de la violència neonazi a Alemanya, des de la Segona Guerra Mundial fins a l'actualitat.